
JOHAN BÉLA ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epinfo

Területen szerzett MRSA-fertőzések	253
Tájékoztatás	
- igazoltan veszett állatokról	256
- szakmai rendezvényről	257
- kitüntésekről	258
Fertőző betegségek adatai	258
Aerobiológiai tájékoztató	262

Epidemiológiai Információs Hetilap

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

TERÜLETEN SZERZETT METHICILLIN-REZISZTENS STAPHYLOCOCCUS AUREUS (CA-MRSA) ÁLTAL OKOZOTT NOSOCOMIALIS JÁRVÁNY SZÜLÉSZETI ÉS ÚJSZÜLÖTT OSZTÁLYON

A methicillin-rezisztens **Staphylococcus aureus** (MRSA) gyakori kórokozó az egészségügyi intézményekben. Az utóbbi években azonban előfordultak MRSA-fertőzések olyan gyermekek és felnőttek körében is, akiknél nem álltak fenn a hagyományos, kórházi MRSA-fertőzésre vonatkozó kockázati tényezők. A területen szerzett MRSA-fertőzések (community-associated-MRSA – CA-MRSA) leggyakrabban bőrfertőzések formájában jelentkeznek, de ritkán okozhatnak súlyos pneumóniát, amely az előzőleg egészséges egyéneknél akár halálos kimenetelű is lehet.

A CA-MRSA-törzsek mind fenó-, mind genotípusukban különböznek a nosocomialis eredetű MRSA-törzsektől.

A közlemény egy szülészeti és újszülött osztályon előfordult CA-MRSA járványról számol be.

2002. október 18. és november 28. között egy New-York-i kórház szülészeti és újszülött osztályán nyolc MRSA-fertőzést azonosítottak. A fertőzések bőr- és légyszív-fertőzések formájában jelentkeztek, az érintettek között két anya és hat újszülött volt, anya és gyermeke egy esetben sem fertőződött együtt.

Az érintett osztályon e nyolc eset kivételével már 10 hónapja nem regisztráltak MRSA-fertőzést. A járványban érintetteket 2002. október 16. és november 6. között kezelték az osztályon. Az esetek kórházi dokumentációinak retrospektív vizsgálata szerint egyiküknek sem volt előzetes kórházi kezelése, krónikus megbetegedése, és nem részesültek előzetes antibiotikum-terápiában sem. A kórházi felvételkor egyiküknek sem volt fertőzésre utaló tünete. Kórházi bent fekvésük átlagos időtartama 5 nap volt (min. 2 - max. 12 nap). A fertőzés tünetei négy újszülöttnél és egy anyánál a kórházi kezelés alatt jelentkeztek. Két újszülött és egy anya esetében a fertőzés tünetei a hazabocsátást követő 2, 10 illetve 24 nap után léptek fel. A fertőzések a következők voltak: egy anya emlő abscessusa, egy anya perifériás katéterrel összefüggő lokális fertőzése, három újszülöttnél pustulosis, egy újszülöttnél preseptális cellulitis, egy újszülöttnél köldökgyulladás és külső fülgyulladás, egy újszülöttnél köldökgyulladás és pustulosis. Az érintettek fertőzéseit célzott antibiotikum-terápiára minden esetben gyógyultak, csupán egy ápolott esetében volt szükség sebészeti feltárássra.

A járvány felismerését követően a következő **intézkedéseket** vezették be a szülészeti és újszülött osztályon: a dolgozókat (orvosokat és ápolókat) tájékoztatták a járványról és a kórokozó lehetséges terjedési módjáról, minden bőr- és lágyrész-fertőzés esetén a kontakt izoláció szabályainak alkalmazását vezették be, alkoholos kézfertőtlenítő szereket helyeztek ki a kórtermekben, elvégezték osztályokon dolgozók orrváladékának MRSA-szűrővizsgálatát, valamint környezeti mintavétel történt (köldökzsinór-csipesz, mérleg, hőmérő). Az esetleges további esetek felderítése érdekében a hazabocsátott újszülöttek gyermekorvosait értesítették a járványról. Az MRSA-fertőzések meghatározására irányuló aktív surveillance-ot 2002 végéig fenntartották. Az esetek közé azon ápolottak kerültek, akik az osztályon MRSA-val fertőződtek 2002. október és december között.

Mind a nyolc izolált **MRSA-törzs érzékeny volt** clindamycinre, ciprofloxacinnra, trimethoprim-sulfamethoxazole-ra, rifampinre, doxycyclinre, linezolidra és vancomycinre. A nyolc törzs PFGE-vizsgálata hét esetben azonos PFGE-mintázatot mutatott és SSCmec IV típusú volt. A járványhoz nem tartozó törzs a perifériás katéter okozta helyi fertőzésből származott és PFGE-képe eltért a többitől.

A 176 kórházi dolgozónál elvégzett orrváladék szűrővizsgálat eredménye három személy esetén volt MRSA-pozitív (két nővér és egy gyermekgyógyász). Az izolált törzsek antibiotikum-érzékenysége eltért a járványtörzstől. A PFGE-kép egyértelműen megerősítette, hogy a dolgozók törzsei nem tartoznak a járványhoz és nem voltak a CA-MRSA-ra jellemzőek. Az MRSA-pozitív dolgozókat annak ellenére, hogy nem a járványtörzsszel kolonizálódtak, eltiltották munkakörüktől és dekolonizálták. A 27 környezeti mintából egyik sem volt MRSA-pozitív.

A járvány kivizsgálása során **a fertőzőforrás ismeretlen** maradt. Feltételezhető, hogy a terjedés egy tranziensen kolonizált egészségügyi dolgozó révén, vagy kontaminált, többször használatos eszközök alkalmazása során jött létre. A bevezetett infekciókontroll intézkedések bizonyára döntő szerepet játszottak a járvány felszámolásában.

A CA-MRSA megjelenése az újszülött osztályokon speciális kihívást jelent a kórházi fertőzések megelőzésével foglalkozó szakemberek számára. A kórházaknak számolniuk kell a CA-MRSA területről történő behurcolásával. A szerzők felhívják a figyelmet az éberség fenntartására, a folyamatos surveillance jelentőségére, a kórokozó helyes mikrobiológiai azonosítására, és az infekciókontroll intézkedések betartására.

Forrás: Bratu, B., Eramo, A., Kopec, R., et al.: Community-associated Methicillin resistant Staphylococcus aureus in Hospital Nursery and Maternity Units. Emerg Infect Dis. 2004;11:808-813.

A tájékoztatást adta: dr. Szilágyi Emese epidemiológus, főtanácsos

Szerkesztőségi megjegyzés. Az OEK Fágtypizálási és Molekuláris Epidemiológiai, valamint Bakteriológiai I. osztálya ezidáig a CA-MRSA-ra vonatkozó szakirodalomban közölt kritériumok alapján hat sporadikus CA-MRSA törzset azonosított. A törzsek olyan betegektől származtak, akik egy éven belül nem részesültek egészségügyi ellátásban, és nem rendelkeztek a kórházi MRSA ismert rizikótényezőivel. A CA-MRSA kórházi előfordulására vonatkozó magyarországi adatok jelenleg nem állnak rendelkezésre. Feltételezhetően a CA-MRSA elterjedése esetén hazánkban is számolni kell a kórokozó behurcolásával és az egészségügyi intézményekben hasonló járványok kialakulásával.

TÁJÉKOZTATÁS IGAZOLTAN VESZETT ÁLLATOKRÓL

Laboratóriumi vizsgálattal igazoltan veszett állatok megyénkénti bontásban
2005. január 1- május 31.

Terület	Január 1- április 30.*	Május	Összesen
Baranya	-	-	-
Bács-Kiskun	-	-	-
Békés	-	-	-
Borsod-A.-Z.	-	-	-
Csongrád	-	-	-
Fejér	1 róka	1 macska*	2
Győr-M.-S.	-	-	-
Hajdú-Bihar	2 róka	-	2
Heves	-	-	-
Jász-N.-Sz.	-	-	-
Komárom-E.	-	-	-
Nógrád	-	-	-
Pest	-	1 macska	1
Somogy	-	-	-
Szabolcs-Sz.-B.	-	-	-
Tolna	-	-	-
Vas	-	-	-
Veszprém	-	-	-
Zala	-	-	-
Budapest	-	-	-
Összesen	3	2	5

*Fejér megyében május hónapban egy macska mikroszkópos vizsgálata negatív volt, és csak az állatoltás zárult pozitív eredménnyel.

Forrás: Országos Állategészségügyi Intézet

**A tájékoztatást adta: dr. Pauliny Zsuzsanna mb. osztályvezető
OEK, Vírusoltóanyag-ellenőrző osztály**

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYRŐL

**II. munkaértekezlet a PHARE „Twinning Light” Project keretében
(„Microbiological safety institution building at National Public Health
and Medical Officer Service in Hungary”).**

Az előadások célja a laboratóriumi diagnosztika és a járványügy magyarországi helyzetének áttekintése, illetve összehasonlítása más EU-tagállamokkal, a project keretében hazánkba meghívott német szakértők segítségével.

A külföldi kollégák saját mikrobiológiai témájú munkáikról is beszámolnak.

Időpont: 2005. június. 27. 10-16 óra

Helyszín: OKK „A” épület – Fodor terem
Budapest, IX., Nagyvárad tér 2.

Az előadások angol nyelvűek.

PROGRAM

Köszöntő – Dr. Melles Márta

Megnyitó – Dr. H.-G. Baumeister

ELŐADÁSOK

- 1. Cooperation opportunities with EU and special programmes for new member states. The role of ECDC**
Előadó: **Mr. H. Walerius (EU)**
- 2. Benchmarking national surveillance systems – A new tool for the integration of communicable disease control in Europe**
 - **Results from the investigation**
 - **Discussion of the recommendations**Előadók: **Prof. R. Reintjes, M.Thelen és Dr. R. Reiche, Dr. Csohán Ágnes**
- 3. Sequence analysis of hepatitis B virus derived from Hungarian virus carriers**
Előadó: **N. Szomor Katalin**
- 4. Prevalence and genotypes of SEN virus in Hungary**
Előadó: **Dencs Ágnes**

Ebédszünet

5. Campylobacter frequency typingElőadó: **Prof. A. Friedrich****6. Bacteriology, prions, development of resistance in the EU**Előadó: **Dr. Füzi Miklós****7. BSL4 laboratories, state of the art**Előadó: **Prof. M. Niedrig****8. A view into the future of scientific cooperation as a result of the current Twinning Project**Előadók: **Prof. F. T. Hufert és Dr. M. Weidmann****9. The structure of Scientific Progress: Archaea - an established fact or an endangered paradigm**Előadó: **Prof. Dr. Harmsen****10. Összefoglalás – Prof. Berencsi György és Dr. H.-G. Baumeister****16:00 Zárszó – Dr. Bujdosó László****TÁJÉKOZTATÁS KITÜNTETÉSEKRŐL**

A Magyar Zoonózis Társaság 2005. június 8-10. között Sárospatakon rendezte meg a Szent-Iványi–Binder Napokat.

A rendezvény első napján kerültek átadásra a Hőgyes-Aujeszky-émlékérmek.

2005. évben a Magyar Zoonózis Társaság az emlékérmet egy humán és egy állatorvos kollégának ítélte oda.

Dr. Melles Márta, az OEK főigazgatója és **Dr. Hajtós István**, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei helyettes főállatorvos személyében a Társaság szakmai elismerései méltó helyre kerültek.

A tájékoztatást adta: a Magyar Zoonózis Társaság elnöksége

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2005. június 6-12.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az enterális fertőző betegségek közül a **salmonellosis** bejelentések száma mérsékelten csökkent, a **campylobacteriosis** és **enteritis infectiosa** eseteké nem változott lényegesen az előző hetihez képest. Bár a salmonellosis járványügyi helyzete jóval kedvezőbb volt, mint az 1999-2003.

évek azonos időszakában, de kedvezőtlenebbül alakult, mint a tavalyi év 23., illetve 1-23. hetében. A legtöbb enteritis infectiosa esetet Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok és Veszprém megyében regisztrálták.

A légúti fertőző betegségek közül a **scarlatina** bejelentések száma nem változott, a **varicella** eseteké kismértékben emelkedett az előző hetihez viszonyítva. A bárányhimlő járványügyi helyzete jóval kedvezőtlenebb volt, mint az 1999-2003. évek azonos hetében: közel kétszer annyi megbetegedést regisztráltak, mint az említett időszakra jellemző középérték. **Pertussis** és **morbillit** nem jelentettek, a **rubeola** és a **mumpsz** csak kis számban fordult elő.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** közül a **gennyes meningitis**-ek száma nem változott lényegesen az előző hetihez képest, egy megbetegedést a **N.meningitidis** okozott. A **meningitis serosa** bejelentések száma emelkedett a 22. hetihez viszonyítva, e megbetegedések etiológiája jelenleg még nem ismert [Borsod-Abaúj-Zemplén (2), Győr-Moson-Sopron (2), Somogy megye (1)]. A két **encephalitis infectiosa** eset közül egy Vas megyei megbetegedésért már bizonyítottan a **kullancsencephalitis vírus** a felelős.

Nem változott jelentősen a **Lyme-kór** megbetegedések száma az előző hetihez viszonyítva, a bejelentések több mint negyede Győr-Moson-Sopron megyéből érkezett.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

23/2005.sz.heti jelentés (weekly report)

(2005.06.06 – 2005.06.12.)

Betegség Disease	a 23. héten (week)			az 1 – 23. héten (week)		
	2005.06.06- 2005.06.12.	2004.05.31- 2004.06.06.	Medián 1999- 2003	2005.	2004.	Medián 1999- 2003
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Salmonellosis	100	58	216	1885	1255	2202
Dysentheria	3	3	4	33	91	103
Dyspepsia coli	1	1	1	28	29	45
Egyéb E.coli enteritis	-	-	2	22	26	45
Campylobacteriosis	139	122	127	2307	2173	2402
Yersiniosis	-	1	2	18	42	55
Enteritis infectiosa	730	706	794	18810	15248	16731
Hepatitis infectiosa	4	11	13	236	317	371
AIDS	-	-	-	16	10	10
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acute flaccid paralysis	-	1	1	8	3	7
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	12	15	-
Scarlatina	82	62	72	2128	1727	2224
Morbilli	-	-	-	3	2	4
Rubeola	3	-	2	35	32	61
Parotitis epidemica	5	5	3	59	101	109
Varicella	1789	1295	931	37965	30517	25366
Mononucleosis inf.	28	25	26	545	644	625
Legionellosis	1	2	1	21	37	19
Meningitis purulenta	4	4	4	155	124	140
Meningitis serosa	5	-	5	28	37	45
Encephalitis infectiosa	2	2	3	84	46	38
Creutzfeldt-J.-betegség	-	-	•	5	4	•
Lyme-kór	47	26	35	212	165	183
Listeriosis	-	-	-	3	3	2
Brucellosis	-	-	-	-	-	1
Leptospirosis	1	1	1	15	8	26
Tularemia	-	-	1	36	5	30
Tetanus	1	-	-	1	-	1
Vírusos haemorrh. láz	-	-	-	8	1	3
Malaria*	-	-	-	2	2	4
Toxoplasmosis	3	3	4	76	61	101

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2005.06.14.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

23/2005.sz. heti jelentés (weekly report)

(2005.06.06 – 2005.06.12.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór
Budapest	12	-	16	46	1	28	143	5	1	5
Baranya	11	1	5	30	-	1	98	1	-	2
Bács-Kiskun	6	-	5	22	-	-	129	1	-	-
Békés	1	-	5	42	-	5	100	2	-	1
Borsod-Abaúj- Zemplén	3	-	3	13	-	3	104	2	1	1
Csongrád	2	-	10	104	-	4	48	-	-	-
Fejér	2	-	9	52	-	4	73	1	-	2
Győr-Moson-Sopron	11	-	6	30	-	4	128	-	-	13
Hajdú-Bihar	8	-	12	9	-	1	95	-	-	1
Heves	2	1	4	26	-	1	62	1	-	3
Jász-Nagykun- Szolnok	8	-	9	73	1	-	163	-	-	-
Komárom-Esztergom	2	-	1	27	-	2	146	1	-	-
Nógrád	3	-	3	28	-	6	39	3	-	-
Pest	1	-	9	59	-	12	145	4	2	2
Somogy	3	-	4	28	-	2	23	2	-	6
Szabolcs-Szatmár- Bereg	7	1	18	3	-	-	84	-	-	-
Tolna	11	-	5	30	-	-	46	3	-	2
Vas	2	-	6	12	-	3	39	1	-	1
Veszprém	2	-	8	78	-	6	87	1	-	4
Zala	3	-	1	18	2	-	37	-	-	4
Összesen (total)	100	3	139	730	4	82	1789	28	4	47
Előző hét (previous week)	118	1	149	748	9	82	1651	27	5	45

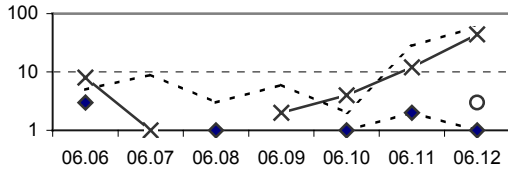
(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2005.06.14.

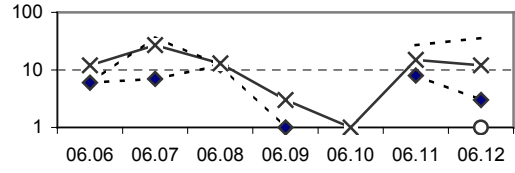
"Fodor József" Országos Közegészségügyi Központ Országos Környezetegészségügyi Intézete
 Budapest, 1097 Gyáli út 2-6. Tel/Fax: 1-476-1215 e-mail: pollen@oki.antsz.hu

Az ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózatának jelentése 2005. 23. hét

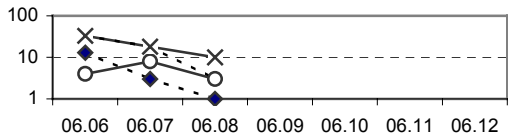
Budapest-OKI

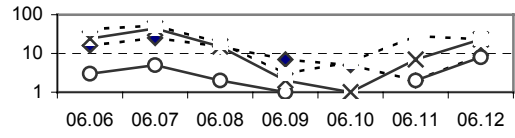
Budapest-Svábhegy

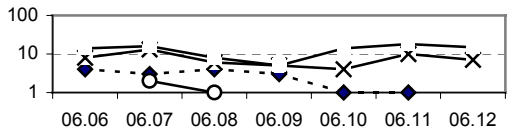
Békéscsaba

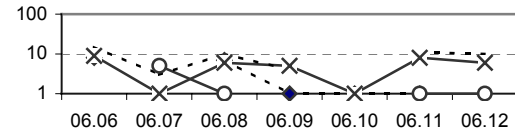
Debrecen

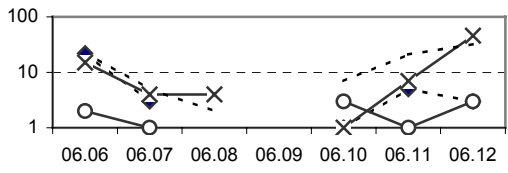
Eger

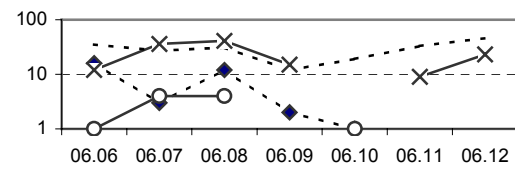
Győr

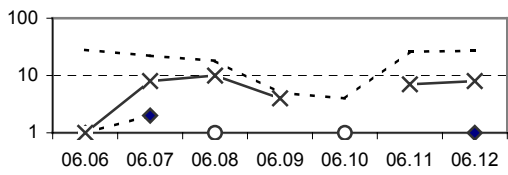
Kecskemét

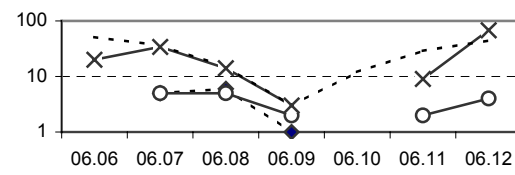
Miskolc

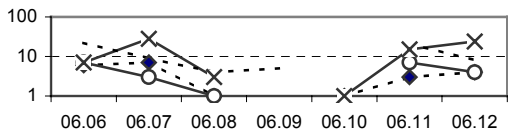
Mosdós

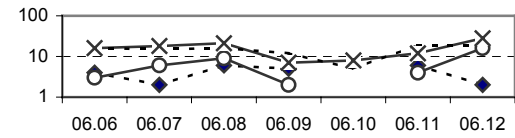
Nyíregyháza

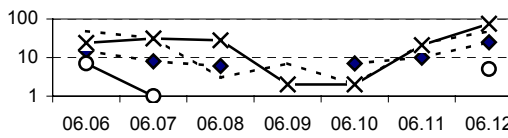
Pécs

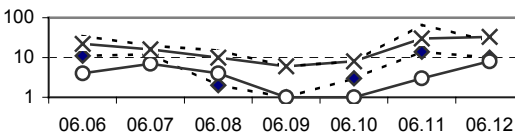
Salgótarján

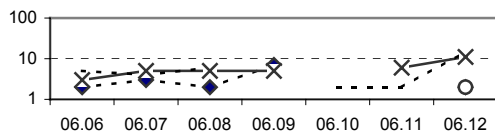
Szeged

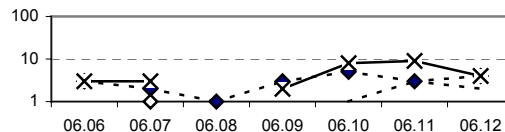
Szekszárd

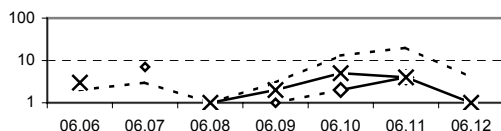
Szolnok

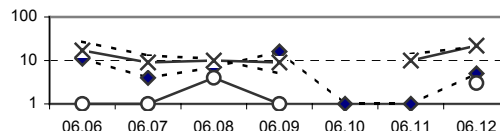
Szombathely

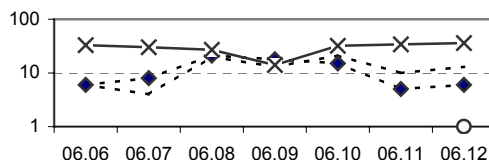
Tatabánya

Veszprém

Zalaegerszeg

---◆--- Pinus fenyő —○— Plantago útifű —×— Poaceae pászitfűfélék - - - - - Urticaceae csalánfélék

Külsőtéri penészgombák

	Budapest OKI	Budapest Svábhegy	Békéscsaba	Debrecen	Eger	Győr	Kecskemét
Alt	***	**	*	**	*	-	**
Clad	****	****	****	****	***	***	*

	Miskolc	Mosdós	Nyíregyháza	Pécs	Salgótarján	Szeged	Szekszárd
Alt	**	-	***	***	****	**	*
Clad	****	**	*	**	*	****	*

	Szolnok	Szombathely	Tatabánya	Veszprém	Zalaegerszeg
Alt	**	*	*	*	**
Clad	***	*	***	*	**

A 23. hét munkanapjain meglehetősen hűvös volt, a hétvégére váltott nyárisra az időjárás. Ennek megfelelően nagyon magas pollenszintet sehol, és semelyik allergén pollenfajtából nem mértek. A fenyőfélék (Pinaceae) virágporszintje alacsony, illetve közepes volt országszerte. Megjelent a légkörben az útifűfélék (Plantago) virágpóra, amelyből Salgótarjánban már közepes koncentrációt regisztráltak. A pászitfűfélék (Poaceae) pollenkoncentrációja az ország jelentős területén magas volt; a következő állomások térségében volt alacsony szintű: Győr, Mosdós, Szombathely és Tatabánya. A csalánfélék (Urticaceae) virágzása Szombathely kivételével (ahol alacsony) mindenhol közepes erősségű volt.

Az allergiát kiváltó gombaspórák légköri koncentrációja emelkedett.

Interneten is elérhető polleninformáció a www.antsz.hu/oki lapon található.

A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a „Johan Béla” Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az **Épinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;
www.antsz.hu/oek

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Épinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Épinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Épinfo. Épinfo 2003; 1:1-2.)

**Országos tisztifőorvos:
dr. Bujdosó László**

Épinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztők:

dr. Böröcz Karolina

dr. Hermann Dóra

Lendvai Gyuláné

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc

ISSN 1419-757X